

Veckans växt v. 44 2011

Äpple (*Malus domestica* Borkh.) 'Ölands kungsäpple'

På Capellagården, Öland, ligger ett av Sveriges 14 klonarkiv. I Capellagårdens fruktträdgård odlas 30 olika sorters äpplen, och ett av dem är 'Ölands kungsäpple'. Äpplet, även kallat Karl Johans äpple efter Karl XIV Johan, utnämndes 2005 till 'Ölands landskapsäpple'. Äppelsorten är väldigt populär på Öland, i lilla Vickleby där skolan Capellagården ligger, har var och varannan villaägare ett 'Ölands kungs' i sin trädgård.

Det lilla, mörkröda äpplet beskrevs av 1800-talets store pomolog Olof Eneroth som "I yttre skönhet och inre ädelhet vid fullständig utbildning överträffad af få andra äpplesorter". Sorten är liten med en rundat kägellik, mycket regelbunden form. Grundfärgen är gul men den syns sällan eftersom större delen av äpplet får en vackert röd täckfärg, eventuellt kan det vara något ljusare och strimmigt på skuggsidan.

Äpplet har fett skal och en frisk, lätt syrlig smak. Trädet är lättodlat och motståndskraftigt mot sjukdomar. Det börjar dock bära frukt sent och ger skörd vartannat år men då ger det i gengäld mycket riklig skörd. 'Ölands kungsäpple' mognar i oktober, det är hållbar till december och äpplena brukar vara friska och fina ätäpplen. Man har länge odlat 'Ölands kungsäpple' för att det är ett så vackert juläpple att pryda julgranen med.

Var äppelsorten härstammar från är okänt, kanske har det uppstått som en kärnsådd på Öland där den varit allmänt odlad åtminstone sedan början av 1800-talet. Äpplet har även odlats på Gotland och längs ostkusten upp till Stockholmstrakten och även på spridda platser i Mälardalen.

Text och foto: Lovisa Bergsten

[Tillbaka till arkiv>](#)